

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0518U000632

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 26-06-2018

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Щербань Олена Василівна

2. Shcherban Olena Vasylivna

Кваліфікація: к. і. н., 07.00.05

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор наук

Аспірантура/Докторантура: ні

Шифр наукової спеціальності: 07.00.05

Назва наукової спеціальності: Етнологія

Галузь / галузі знань: Не застосовується

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Не застосовується

Дата захисту: 05-06-2018

Спеціальність за освітою: педагогіка і методика середньої освіти, історія та основи економіки

Місце роботи здобувача: Харківська державна академія культури

Код за ЄДРПОУ: 30036001

Місцезнаходження: Бурсацький узвіз, 4, м. Харків, Харківський р-н., Харківська обл., 61057, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство культури України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): Д 35.222.01

Повне найменування юридичної особи: Інститут українознавства ім. І. Крип'якевича НАН України

Код за ЄДРПОУ: 03534498

Місцезнаходження: вул. Козельницька, 4, м. Львів, Львівська обл., 79026, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Національна академія наук України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Інститут народознавства НАН України

Код за ЄДРПОУ: 03534469

Місцезнаходження: проспект Свободи, 15, м. Львів, Львівська обл., 79000, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Національна академія наук України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації:

Коди тематичних рубрик: 03.61.91

Тема дисертації:

1. Еволюція традицій використання глиняного посуду в народній культурі харчування українців Наддніпрянщини другої половини XIX – початку XXI століття
2. Evolutional changes in Ukrainian cooking traditions of Dnipro region where pottery dishes were used for preparing foods (the second part of the nineteenth – the early twenty first century)

Реферат:

1. Об'єкт: еволюція традиційної культури харчування українців Наддніпрянщини другої половини XIX – початку XXI століття. Мета: етнологічна концептуалізація еволюції традицій використання глиняного посуду в народній культурі харчування українських селян Наддніпрянщини, розкриття їх взаємопов'язаності з тенденціями розвитку гончарства, технологією приготування страв і напоїв та віруваннями господинь. Методи: критичний дискурс-аналіз, методи польових студій та моделювання, типологічний, історико-хронологічний, порівняльно-історичний, комплексний та ретроспективний аналіз, структурно-функціональний. Результати: вперше розроблено та застосовано сучасний підхід до інтерпретації глиняного посуду, як багатогранного змінюваного об'єкта історичного процесу через призму уявлень українських селянок, сформульовано концепцію трансформацій традицій використання глиняного посуду українськими селянками Наддніпрянщини та його ролі в традиційній культурі харчування другої половини XIX – початку

XXI століття, з'ясовано і охарактеризовано загальні особливості залежності розвитку формотворення, призначення і використання глиняного посуду від способів обробки продовольства для приготування повсякденних, святкових і обрядових харчових запасів, страв і напоїв, а також змін соціокультурної ситуації, висвітлено системну картину поведінки жінок під час вибору глиняного посуду, введення до господарства та використання для приготування й подачі до столу страв і напоїв, їх зберігання, простежено архетипові елементи нормативної фемінності та її прояви в використанні глиняного посуду та варистих печей. Сфера використання: для подальшого поглибленого дослідження матеріальної і духовної культури українців і слов'ян загалом етнологами, істориками, антропологами, культурологами, музеєзнавцями, мистецтвознавцями, написання підручників і навчальних посібників, енциклопедій, біографічно-бібліографічних довідників тощо.

2. The object: the evolution of the traditional Ukrainian food culture of the Dnipro Ukrainians in the second half of the nineteenth and early twenty-first centuries. Purpose: the ethnological conceptualization of the evolution of the traditions of using pottery in the national culture of nutrition of the Ukrainian peasants of the Dnipro region, revealing their interrelated with the trends of pottery development, the technology of cooking food and beverages, and the beliefs of the hostesses. Methods: critical discourse analysis, methods of field studies and modeling, typological, historical-chronological, comparative-historical, complex and retrospective analysis, structural-functional. Results: for the first time the modern approach to the interpretation of clay dishes as a multifaceted variable object of the historical process through the prism of representations of Ukrainian peasants was developed and applied, the concept of transformation of the traditions of using clay crockery by Ukrainian peasants of the Dnipro region and its role in the traditional culture of the second half of the nineteenth and early twentieth centuries was formulated, the general features of the dependence of the development of shaping, appointment and use of clay dishes were determined and characterized, from methods of food processing for the preparation of daily, holiday and ritual food stocks, dishes and drinks, as well as changes in the socio-cultural situation, the systematic picture of women's behavior during the choice of pottery, the introduction to the farm and the use for cooking and serving to the table of dishes and drinks, their storage, trace the archetypal elements of normative femininity and its manifestation in the use of pottery and cooking stoves was highlighted. Scope of application: for further in-depth study of the material and spiritual culture of Ukrainians and Slavs in general by ethnologists, historians, anthropologists, culturologists, museum scientists, art historians, writing textbooks and manuals, encyclopedias, biographical and bibliographic reference books, etc.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки:

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності:

Підсумки дослідження:

Публікації:

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації:

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Павлюк Степан Петрович
2. Pavlyuk Stepan Petrovych

Кваліфікація: д. і. н., 07.00.05

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Павлюк Степан Петрович
2. Pavlyuk Stepan Petrovych

Кваліфікація: д. і. н., 07.00.05

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Кожелянко Георгій Костянтинівич
2. Kozhelyanko Heorhiy Kostyantynovych

Кваліфікація: д. і. н., 07.00.05

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Франко Оксана Омелянівна

2. Franko Oksana Omelyanivna

Кваліфікація: д. і. н., 07.00.05

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Сополіга Мирослав Дмитрович

2. Sopolyga Myroslav Dmytrovych

Кваліфікація: д. і. н., 07.00.05

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Рецензенти

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Литвин Микола Романович

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Литвин Микола Романович

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Реєстратор

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Т.А.